

УДК 351.74:342.9:343.2:340.134

DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2025.37.09>

ІНСТИТУЦІЙНО-НОРМАТИВНІ ДЕТЕРМІНАНТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО НАГЛЯДУ ЯК ІНТЕГРАЛЬНОГО ПРЕВЕНТИВНОГО ІНСТРУМЕНТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Мащенко Вероніка Сергіївна,

orcid.org/0009-0003-5420-8165

викладач кафедри

адміністративно-правових дисциплін

(Одеський державний університет

внутрішніх справ, м. Одеса, Україна)

У статті проведено ґрунтовне дослідження інституційно-нормативних детермінант адміністративного нагляду як інтегрального превентивного інструменту Національної поліції України. Визначено адміністративний нагляд як комплекс заходів, спрямованих на забезпечення правопорядку, попередження правопорушень і контроль за дотриманням законодавства. Обґрунтовано, що адміністративний нагляд є важливою складовою адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції та виконує функцію правового регулювання поведінки суб'єктів правовідносин у сфері громадської безпеки. Досліджено нормативно-правове регулювання адміністративного нагляду та проаналізовано його взаємозв'язок із загальними адміністративно-правовими механізмами діяльності Національної поліції України. Виявлено низку проблем, що ускладнюють ефективне функціонування системи адміністративного нагляду, серед яких: розпорошеність норм у різних законодавчих та підзаконних актах, відсутність єдиного нормативного акту, що системно регулює адміністративний нагляд, а також недостатній рівень правової визначеності процедур його застосування. Особливу увагу приділено питанням нормативного закріплення меж втручання поліції у права громадян під час здійснення наглядових заходів та забезпечення гарантій правової визначеності та пропорційності таких заходів. Розглянуто європейські підходи до організації та здійснення адміністративного нагляду поліцією, що базуються на принципах законності, пропорційності, правової визначеності, підконтрольності та ефективного правозастосування. Обґрунтовано необхідність запровадження аналогічних стандартів в українське правове поле шляхом гармонізації адміністративного нагляду з європейськими правовими нормами та розробки дієвих механізмів оцінки ефективності превентивних заходів. Окремо досліджено можливості реформування адміністративного нагляду в контексті європейської інтеграції України. Визначено, що вдосконалення правового регулювання адміністративного нагляду має включати розробку та ухвалення спеціального закону, який би систематизував принципи, методи та процедури здійснення адміністративного нагляду. Також акцентовано увагу на необхідності розширення механізмів громадського та судового контролю за діяльністю поліції у сфері адміністративного нагляду. Обґрунтовано, що створення дієвих механізмів громадського контролю сприятиме забезпеченню прозорості дій поліції та підвищенню рівня довіри суспільства до правоохоронних

органів. Окремо розглянуто питання професійної підготовки працівників поліції у сфері адміністративного нагляду. Визначено, що ефективність превентивної діяльності значною мірою залежить від рівня знань та навичок поліцейських щодо застосування адміністративного нагляду. Запропоновано впровадження спеціалізованих навчальних програм, що включатимуть вивчення міжнародних стандартів правозастосування, прав людини, методів комунікації з населенням та етичних аспектів поліцейської діяльності. У статті визначено ключові напрями реформування адміністративного нагляду як інструменту превентивної діяльності Національної поліції України. Запропоновано комплекс заходів, спрямованих на вдосконалення правового регулювання, розширення механізмів громадського та судового контролю, впровадження цифрових технологій та підвищення рівня професійної підготовки поліцейських. Впровадження запропонованих реформ дозволить забезпечити відповідність діяльності поліції європейським стандартам, сприятиме зміцненню громадської безпеки та підвищенню рівня довіри до правоохоронної системи України.

Ключові слова: адміністративна діяльність поліції, принципи діяльності поліції, європейські стандарти діяльності поліції, адміністративний нагляд, адміністративно-правове регулювання, запобігання правопорушенням, інституційні механізми, наглядові повноваження, Національна поліція України, поліцейська діяльність, правозастосування, превентивні заходи, профілактика правопорушень, юрисдикційні повноваження, професійна підготовка поліцейських.

THE SYSTEM OF PRINCIPLES OF ADMINISTRATIVE ACTIVITY OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

Mashchenko Veronika Serhiivna,
orcid.org/0009-0003-5420-8165
Lecturer at the Department of
Administrative and Legal Disciplines
(Odessa State University of Internal
Affairs, Odesa, Ukraine)

The article provides an in-depth study of the institutional and normative determinants of administrative supervision as an integral preventive instrument of the National Police of Ukraine. Administrative supervision is defined as a set of measures aimed at ensuring public order, preventing offenses, and controlling compliance with legislation. It is substantiated that administrative supervision is a crucial component of the administrative jurisdictional activity of the police and serves as a legal mechanism for regulating the behavior of legal subjects in the field of public security. The study examines the regulatory framework governing administrative supervision and analyzes its interrelation with the general administrative and legal mechanisms of the National Police of Ukraine. Several issues complicating the effective functioning of the administrative supervision system have been identified, including the fragmentation of norms across various legislative and sub-legislative acts, the absence of a unified normative act that systematically regulates administrative supervision, and the insufficient level of legal certainty in the procedures for its implementation. Particular attention is given to the regulatory definition of the limits of police intervention in citizens' rights during supervisory activities, as well as ensuring guarantees of legal certainty and proportionality of such measures. The article explores European approaches to the organization and implementation of administrative supervision by the police, which are based on the principles of legality, proportionality, legal certainty, accountability, and effective law enforcement. The necessity of introducing similar

standards into the Ukrainian legal framework is substantiated through the harmonization of administrative supervision with European legal norms and the development of effective mechanisms for assessing the efficiency of preventive measures. The study also examines the prospects for reforming administrative supervision in the context of Ukraine's European integration. It is determined that improving the legal regulation of administrative supervision should include the development and adoption of a special law that would systematize the principles, methods, and procedures for its implementation. Special emphasis is placed on the need to expand mechanisms for public and judicial oversight of police activities in the field of administrative supervision. It is substantiated that the creation of effective mechanisms for public control will contribute to ensuring transparency in police actions and increasing public trust in law enforcement agencies. Additionally, the issue of professional training for police officers in the field of administrative supervision is explored. It is established that the effectiveness of preventive activities largely depends on the level of knowledge and skills of police officers in applying administrative supervision. The introduction of specialized training programs is proposed, including courses on international law enforcement standards, human rights, communication methods with the population, and ethical aspects of police work. The article outlines key directions for reforming administrative supervision as a preventive instrument of the National Police of Ukraine. A set of measures is proposed aimed at improving legal regulation, expanding mechanisms for public and judicial oversight, implementing digital technologies, and enhancing the professional training of police officers. The implementation of these reforms will ensure that police activities comply with European standards, contribute to strengthening public

Key words: police administrative activity, principles of police activity, European standards of police activity, administrative supervision, administrative and legal regulation, crime prevention, institutional mechanisms, supervisory powers, National Police of Ukraine, police activity, law enforcement, preventive measures, offense prevention, jurisdictional powers, professional training of police officers.

Постановка проблеми. Адміністративний нагляд виступає важливим елементом превентивної діяльності Національної поліції України, спрямованим на забезпечення правопорядку, запобігання правопорушенням та контроль за дотриманням встановлених правових норм. Його ефективність безпосередньо залежить від правового регулювання, визначення компетенції уповноважених органів і дотримання принципу законності у діяльності поліцейських підрозділів. Незважаючи на важливість адміністративного нагляду як механізму забезпечення суспільної безпеки, його нормативно-правове забезпечення залишається недостатньо структурованим, що зумовлює певні труднощі у правозастосуванні. Однією з ключових проблем є відсутність єдиної концепції правового регулювання адміністративного нагляду в діяльності поліції, що спричиняє неоднозначність у визначенні меж наглядових повноважень. Крім того, спостерігається недостатня узгодженість між нормативними актами, що регламентують превентивну діяльність поліції, що може призводити до правових колізій. Окремого наукового осмислення потребує питання оптимального співвідношення між повноваженнями поліції у сфері адміністративного нагляду та гарантіями дотримання прав і свобод громадян. У сучасних умовах реформування правоохоронної системи України особливого значення набуває імплементація міжнародних стандартів правозастосування, зокрема у сфері превентивної діяльності поліції. Таким чином, актуальність дослідження інституційно-нормативних детермінант адміністративного нагляду зумовлена необхідністю вдосконалення його правового регулювання, підвищення ефективності наглядової діяльності та забезпечення балансу між превентивними повноваженнями Національної поліції України і дотриманням прав людини.

Виявлення та систематизація інституційних основ і нормативно-правових механізмів адміністративного нагляду сприятиме виробленню рекомендацій щодо його вдосконалення в контексті розвитку правової держави та реформування правоохоронної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти досліджуваної проблематики були об'єктом дослідження таких вчених як: В. Авер'янов, О. Бандурка, Ю. Битяк, В. Галунько, В. Гаращук, О. Гетьманець, І. Голосніченко, С. Денисюк, А. Денисова, О. Дрозд, В. Заросило, О. Кобзар, Н. Коваленко, Т. Коломосьць, А. Комзюк, О. Миколенко, Л. Миськів, О. Музичук, В. Оксін, О. Остапенко, О. Проневич, О. Рябченко, О. Салманова, О. Синявська, А. Собакарь, Є. Соболев, В. Сокуренько, Л. Сорока, В. Чумак, Р. Шаповал, К. Шкарупа, Х. Ярмачі. та інші.

Метою статті є комплексний аналіз інституційно-нормативних детермінант адміністративного нагляду як інтегрального превентивного інструменту Національної поліції України, визначення його правової природи, ключових принципів та механізмів реалізації. Дослідження спрямоване на ідентифікацію існуючих проблем у правовому регулюванні адміністративного нагляду, розробку науково обґрунтованих пропозицій щодо його удосконалення та адаптації до європейських стандартів поліцейської діяльності. Особлива увага приділяється визначенню оптимального балансу між превентивними повноваженнями поліції та гарантіями прав і свобод громадян у процесі здійснення адміністративного нагляду.

Виклад основного матеріалу. Адміністративний нагляд є ключовим компонентом превентивної діяльності Національної поліції України, спрямованим на забезпечення правопорядку та громадської безпеки. Його головним завданням є здійснення контролю за дотриманням правових норм у різних сферах суспільного життя, попередження адміністративних правопорушень та оперативне реагування на потенційні загрози публічному порядку. Правове регулювання адміністративного нагляду охоплює широкий спектр законодавчих актів, включаючи Конституцію України [1], Закон України «Про Національну поліцію» [2], Кодекс України про адміністративні правопорушення [3], а також численні підзаконні нормативні акти, що визначають порядок застосування наглядових заходів. Однак відсутність єдиного кодифікованого акту, який би комплексно регламентував механізм здійснення адміністративного нагляду, створює, на нашу думку, значні труднощі у правозастосуванні. Розпорошеність норм у різних правових джерелах, правові колізії та суперечливість деяких положень суттєво ускладнюють реалізацію наглядових повноважень поліцейськими органами.

Особливу увагу слід приділити проблемі визначення правових меж адміністративного нагляду. Відсутність чітких критеріїв щодо підстав та порядку застосування превентивних заходів може призводити до довільного тлумачення норм, а також до ризику перевищення службових повноважень. У цьому контексті особливого значення набуває розробка уніфікованого підходу до адміністративного нагляду, що забезпечуватиме його ефективність та відповідність принципам законності, пропорційності та дотримання прав людини.

Крім того, відмітимо й те, що адміністративний нагляд повинен функціонувати як частина загальної системи правоохоронної діяльності, що передбачає його взаємодію з іншими правоохоронними органами та державними установами. На нашу думку, неузгодженість дій між суб'єктами адміністративного нагляду часто спричиняє дублювання функцій, неефективність заходів та бюрократичні перепони у вирішенні проблем громадської безпеки. Тому вдосконалення інституційних механізмів координації між державними органами у сфері адміністративного нагляду є важливим напрямом реформування правоохоронної діяльності в Україні.

Зважаючи на зростаючий вплив європейських стандартів національного правозастосування, необхідною є адаптація адміністративного нагляду Національної поліції України до міжнародних вимог, зокрема практик поширених у країнах-членах ЄС. У більшості країн Європейського Союзу наглядові повноваження поліції чітко врегульовані та регламентовані у спеціальних законодавчих актах, що визначають порядок їх реалізації, контроль за їх виконанням та механізми оскарження неправомірних дій поліцейських. В Україні ж процес гармонізації нормативно-правової бази у цій сфері відбувається досить повільно, що негативно впливає на ефективність адміністративного нагляду та його сприйняття суспільством.

Очевидним вбачається те, що концептуально питання удосконалення інституційно-нормативних засад адміністративного нагляду потребує ухвалення на законодавчому рівні єдиного кодифікованого акту, що систематизує його принципи, методи та порядок здійснення. Крім того, важливим є підвищення рівня професійної підготовки поліцейських, розробка ефективних механізмів громадського контролю та забезпечення узгодженості наглядових заходів із міжнародними стандартами правоохоронної діяльності. Лише за умови комплексного підходу до реформування цієї сфери адміністративний нагляд стане дієвим і легітимним механізмом превентивної діяльності Національної поліції України.

Підкреслимо, що адміністративний нагляд, як складова превентивної діяльності Національної поліції України, повинен ґрунтуватися на чітко визначених принципах, що забезпечують його ефективність, відповідність правовим стандартам та дотримання прав і свобод громадян. Правильне застосування цих принципів є важливим чинником формування суспільної довіри до правоохоронних органів та підвищення рівня правопорядку.

На думку А.В. Денисової, принципи адміністративного нагляду слід розглядати як об'єктивно зумовлені та взаємопов'язані правила, що відображають закономірності реалізації повноважень суб'єктів адміністративного нагляду, включаючи їх процесуальний аспект. Вони охоплюють як застосування превентивних заходів, так і механізми правової охорони та захисту, спрямовані на забезпечення законності та підтримання правопорядку в певних сферах суспільного життя [4, с. 83-84]. Як відмічає А.М. Колодій, формування принципів зумовлене суспільними потребами, що відображають об'єктивні закономірності розвитку соціальних процесів. Основними джерелами цих принципів є політичні, економічні, моральні, ідеологічні та соціальні чинники, які визначають їх зміст і спрямованість [5, с. 42]. Д.Г. Оверченко підкреслює, що під час реалізації превентивних функцій поліція дотримується низки ключових принципів, серед яких: верховенство права, повага до прав і свобод людини, законність, відкритість, прозорість, політична нейтральність, партнерська взаємодія з населенням та безперервність виконання своїх повноважень [6, с. 17]. На думку Я.М. Когута, ефективність діяльності поліції ґрунтується на принципах, що базуються на верховенстві права. До них він відносить ввічливість, толерантність, повагу до особистості, оперативне виправлення помилок, солідарність, взаємодопомогу, дисципліну, професіоналізм, компетентність, орієнтацію на науковий підхід, чесність, справедливість та підтримку позитивних традицій [7, с. 138].

Відмітимо й те, що адміністративний нагляд є частиною адміністративно-правової діяльності Національної поліції, що реалізується в межах її адміністративної юрисдикції. Очевидно, що цілеспрямований рух України до європейського правового простору потребує модернізації адміністративної юрисдикції поліції, яка має бути орієнтована на захист громадянських прав і гарантування безпеки відповідно до європейських стандартів. Це передбачає створення ефективних механізмів реагування на

правопорушення, запобігання злочинності та вдосконалення процедур адміністративного нагляду, що є невід'ємною складовою загальної стратегії реформ у контексті європейської інтеграції [8, с. 202].

Для сучасної правової доктрини, загально прийнятним є плюралізм наукових поглядів та підходів, зокрема, зазначене стосується й питання принципів адміністративного нагляду.

Принципи діяльності поліції становлять фундаментальні засади, що відображають суспільні та державні інтереси у сфері забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян у публічно-правовій площині. Вони виконують роль загального нормативного орієнтира, що визначає напрями функціонування правоохоронних органів, сприяє вдосконаленню механізмів їхньої роботи та підвищенню ефективності виконання службових обов'язків [9, с. 43].

На наш погляд, під час адміністративного нагляду, як виду превентивної діяльності Національної поліції України доцільно виокремити наступні принципи: 1) принцип законності, який є основоположним принципом адміністративного нагляду забезпечує його здійснення виключно в межах, визначених законодавством. Відповідно до статті 19 Конституції України, державні органи та посадові особи мають діяти лише на підставі, в межах та у спосіб, передбачений законами України [1]. Це означає, що всі заходи адміністративного нагляду повинні мати чітке нормативне обґрунтування, а будь-які дії, що виходять за рамки визначених повноважень, вважаються неправомірними; 2) принцип пропорційності, що передбачає застосування лише таких заходів, які є необхідними та виправданими з огляду на рівень потенційної загрози громадській безпеці. Використання надмірних обмежень або необґрунтоване втручання в права громадян суперечить європейським стандартам діяльності правоохоронних органів і може спричинити негативні правові наслідки для органів поліції; 3) підконтрольність і відповідальність. Діяльність Національної поліції у сфері адміністративного нагляду підлягає як внутрішньому, так і зовнішньому контролю. Це, на нашу думку має включати: відомчий контроль з боку керівництва поліції; прокурорський нагляд за законністю дій правоохоронців; судовий контроль шляхом розгляду скарг на дії поліцейських; громадський контроль з боку правозахисних організацій та ЗМІ; 4) безперервність та превентивний характер – адміністративний нагляд має здійснюватися на постійній основі, незалежно від наявності конкретного правопорушення. Поліцейські повинні своєчасно виявляти потенційні загрози громадському порядку та запобігати їм ще до того, як вони переростуть у правопорушення. Це передбачає моніторинг ситуації у громадських місцях, контроль за поведінкою осіб, що перебувають на обліку через схильність до правопорушень, а також профілактичні заходи щодо осіб, які раніше вчиняли адміністративні або кримінальні правопорушення; 5) реальні гарантії дотримання прав і свобод громадян, адже будь-яке втручання поліції в особисте життя громадян має бути мінімально необхідним та максимально обґрунтованим. Дотримання цього принципу, на нашу думку, має означати серед іншого й те, що поліцейські зобов'язані діяти у спосіб, який найменш обмежує права особи, зокрема: не застосовувати надмірного фізичного або психологічного впливу; не порушувати право на приватне життя без законних підстав; забезпечувати рівне ставлення до всіх осіб незалежно від їхнього соціального статусу чи інших характеристик; 6) взаємодія з громадськістю є ключовим аспектом діалогу поліції та суспільства. Поліція має співпрацювати із суспільством у питаннях запобігання правопорушенням, залучати громадські організації та волонтерів до підтримки правопорядку, а також забезпечувати оперативне інформування населення про заходи адміністративного нагляду; 7) уніфікація та стандартизація процедур, адже, як зазначалося вище, на

сьогодні існує необхідність розробки чітких процедур та алгоритмів здійснення адміністративного нагляду, що в майбутньому дозволить зменшити суб'єктивізм у правозастосуванні. Уніфіковані підходи до реалізації наглядових заходів сприятимуть підвищенню ефективності поліцейської діяльності, уникненню суперечностей у діях різних підрозділів та приведенню вітчизняних практик у відповідність до міжнародних стандартів.

З огляду на викладене вище та загальновідому європейську практику, адміністративний нагляд має бути спрямований не на репресивний контроль зі сторони поліції, а на забезпечення комфортного і безпечного середовища для всіх громадян.

З точки зору сфер застосування, адміністративний нагляд має потенціал подальшого розвитку у сферах контролю за дотриманням публічного та громадського порядку, нагляду за виконанням спеціальних режимів, умов, станів (перевірка дотримання паспортного контролю, правил зберігання та обігу зброї, санітарних і пожежних норм, тощо), у сфері профілактики правопорушень, у тому числі шляхом спостереження за поведінкою осіб, схильних до правопорушень, включаючи тих, які перебувають на адміністративному обліку, а також сфері поліцейського контролю за особами, звільненими з місць позбавлення волі. Таким чином, вбачається, що адміністративний нагляд виступає інструментом оперативного впливу на правопорушників та осіб, які можуть потенційно створювати загрозу для суспільства.

З точки зору практичної реалізації, характер адміністративного нагляду проявляється в його спрямованості на запобігання правопорушенням до їх фактичного вчинення. Для досягнення цієї мети доцільно на нашу думку розвивати такі напрямки, як: контроль за ситуацією в місцях громадського користування з метою виявлення ризиків; проведення індивідуальної профілактичної роботи з особами, схильними до правопорушень; реалізація тимчасових адміністративних заборон або встановлення спеціальних режимів, що сприяють недопущенню правопорушень, спеціальні заходи поліції, спрямовані на виявлення потенційних загроз громадському порядку. Проте на практиці ефективність адміністративного нагляду в зазначених аспектах потребує не лише якісного нормативного врегулювання, а й залежить від чіткого та належного контролю за діяльністю поліцейських органів. Наявні прогалини у законодавстві щодо порядку здійснення наглядових повноважень, а також відсутність чітких критеріїв застосування адміністративного нагляду створюють ризики порушення прав громадян.

Саме тому, задля вирішення цих та інших питань адміністративного нагляду в Україні доцільно кодифікувати наявне законодавство, з метою створення єдиного нормативного документу, який чітко визначить межі застосування адміністративного нагляду та інші питання. Важливими також є питання вдосконалення механізмів громадського контролю та забезпечити відповідність практикам та стандартам ЄС і посилити якісну підготовку поліцейських, включаючи знання з правозастосування, етики та психології спілкування з громадянами.

Висновки. Адміністративний нагляд є важливим превентивним інструментом у діяльності Національної поліції України, що спрямований на забезпечення суспільної безпеки та запобігання правопорушенням. Проте його ефективність значною мірою залежить від чіткості правового регулювання, узгодженості нормативних актів та дотримання прав і свобод громадян у процесі його здійснення. Для вдосконалення механізму адміністративного нагляду необхідне ухвалення комплексного нормативного акту, що регламентуватиме принципи, методи та процедури наглядової діяльності поліції відповідно до європейських стандартів. Запровадження системи незалежного контролю, професійної підготовки та кращої міжвідомчої координації

сприятиме підвищенню ефективності адміністративного нагляду та забезпеченню законності його застосування. Дотримання принципів законності, пропорційності, підконтрольності, превентивності та гарантій прав людини є ключовими умовами належного функціонування цього механізму. Удосконалення нормативного регулювання адміністративного нагляду вимагає розробки комплексного підходу, що включатиме стандартизацію наглядових процедур, підвищення рівня професійної підготовки поліцейських та запровадження ефективних механізмів громадського контролю. Адміністративний нагляд є важливим інструментом забезпечення правопорядку та превентивної діяльності Національної поліції України. Його ефективне застосування передбачає чітке нормативне регулювання, дотримання принципів законності, пропорційності та підконтрольності. Незважаючи на наявні проблеми правозастосування, удосконалення правової бази та впровадження європейських стандартів адміністративного нагляду сприятиме покращенню поліцейської діяльності у сфері запобігання правопорушенням. Гармонізація адміністративного нагляду Національної поліції України з європейськими стандартами є стратегічним завданням, що потребує комплексного підходу. Запровадження чіткого нормативного регулювання, механізмів громадського контролю, цифрових технологій та ефективних стандартів оцінювання діяльності поліції сприятиме підвищенню якості правоохоронних заходів та зміцненню довіри громадян до органів правопорядку.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. *Верховна Рада України*; Конституція України, Конституція, Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про Національну поліцію. Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 – 212-24). Кодекс України; Закон, Кодекс від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
4. Денисова А. В. Принципи адміністративного нагляду органів виконавчої влади: сутність, зміст, систематизація. *The scientific heritage*. 2017. № 9 (9). С. 80-84.
5. Колодій А. М. Принципи права: генеза, поняття, класифікація та реалізація. *Альманах права*. 2012. Вип. 3. С. 42-46.
6. Оверченко Д. Г. Мета, завдання, принципи та функції превентивної діяльності поліцейських відділів масових та охоронних заходів. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*. 2018. № 5 (9), Vol. 1. С. 15-19.
7. Когут Я. М. Принципи діяльності Національної поліції в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Серія : Юридична. 2015. № 3. С. 132-140.
8. Биков І.О., Кульчицький М.А. Реформування адміністративно-правових методів діяльності національної поліції та вдосконалення її адміністративної юрисдикції у контексті європейських інтеграційних процесів. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2024. № 3. С. 200-204. URL: <http://sulj.oduvs.od.ua/archive/2024/3/36.pdf>
9. Шатрава С. О., Парханов Г. Р. Принципи превентивної поліцейської діяльності: поняття, зміст та їх класифікація. *Право і безпека*. 2019. № 3 (74). С. 41-47.

Дата надходження статті до редакції: 03.06.2025

Дата затвердження статті до друку: 18.06.2025

Дата публікації статті: 03.10.2025